

Psykolognævnets årsberetning 2017

Offentliggjort april 2018

Indhold

1	Ændringer af psykologloven	3
1.1	Nævnets sammensætning.....	3
1.2	Nævnets medlemmer pr. 1. juli 2017	3
1.3	Reaktionsmuligheder.....	4
1.3.1	Kritik.....	4
1.3.2	Alvorlig kritik.....	4
1.3.3	Skærpet tilsyn	5
1.3.4	Påbud.....	5
1.3.5	Fratagelse af autorisation.....	5
1.4	Vejledende retningslinjer	5
1.5	Offentliggørelsesordning.....	6
2	Statistik	7
2.1	Oprettede sager.....	7
2.2	Behandlede sager	7
2.3	Verserende sager.....	8
3	Autorisationer.....	9
3.1	Statistik for 2017.....	9
3.2	Nye regler om gebyr	9
3.3	Vejledning om betingelserne for autorisation	9
3.4	Supervision	10
3.5	Autorisation på baggrund af mindst 20 års praktisk psykologarbejde.....	10
4	Anerkendelser	12
4.1	Statistik for 2017.....	12
4.2	Beskyttet titel	12
4.3	Ikke mulighed for forhåndsgodkendelse	13
5	Tilsyn.....	14
5.1	Statistik for 2017.....	14
5.2	Skærpet tilsyn	14
5.3	Alvorlig kritik.....	17
6	Partsstatus.....	18

1 Ændringer af psykologloven

Lov om psykologer mv. blev ændret pr. 1. juli 2017. Det medførte dels en ændring af nævnets sammensætning og dels en ændring af nævnets reaktionsmuligheder.

1.1 Nævnets sammensætning

Psykolognævnet består nu af 7 medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter.

Formanden er dommer og beskikkes af Børne- og Socialministeren efter udpegning af vedkommendes retspræsident.

De øvrige 6 medlemmer beskikkes ligeledes af Børne- og Socialministeren efter følgende indstillinger:

- 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra KL og Danske Regioner
- 1 medlem beskikkes efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer
- 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra Børnerådet og Børns Vilkår
- 3 medlemmer beskikkes efter indstilling fra Dansk Psykolog Forening.

Stedfortrædere for formanden og for de øvrige medlemmer beskikkes på samme vis.

Psykolognævnets formand beskikkes første gang for en periode på 5 år.

De øvrige medlemmer og deres stedfortrædere beskikkes for 4 år.

1.2 Nævnets medlemmer pr. 1. juli 2017

Sanne Bager (formand) - dommer ved Københavns Byret

Peter Therkildsen - KL og Danske Regioner

Mette Harpsøe Engel - Danske Handicaporganisationer

Bente Boserup - Børnerådet og Børns Vilkår

Line Thatt Jensen - Dansk Psykolog Forening

Rikke Schwartz - Dansk Psykolog Forening

Michael Storm - Dansk Psykolog Forening (børnesagkyndig).

Stedfortrædere

Tina Gehlert Schmidt - dommer ved Kolding Byret

Ane Stallknecht - KL og Danske Regioner

Heidi Thamestrup - Danske Handicaporganisationer

Lone Beyer - Børnerådet og Børns Vilkår

Ida Møller - Dansk Psykolog Forening

Helle Breinbjerg Nielsen - Dansk Psykolog Forening

Michael Kaster - Dansk Psykolog Forening (børnesagkyndig).

1.3 Reaktionsmuligheder

Med lovændringen 1. juli 2017 fik Psykolognævnet som tilsynsmyndighed kompetence til at anvende to nye tilsynsforanstaltninger i form af skærpet tilsyn og påbud i sager, hvor en autoriseret psykolog har udvist alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed.

Psykolognævnet har herefter følgende reaktionsmuligheder:

1.3.1 Kritik

Psykolognævnet kan udtale kritik, hvis en autoriseret psykolog har tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser.

Psykolognævnet har i 2017 udtalt kritik i 34 afgørelser.

1.3.2 Alvorlig kritik

Psykolognævnet kan udtale alvorlig kritik, hvis en autoriseret psykolog i væsentligt omfang har tilsidesat eller ikke levet op til sine forpligtelser.

Psykolognævnet har i 2017 udtalt alvorlig kritik i 10 afgørelser.

I afgørelser, hvor der udtales kritik eller alvorlig kritik, udtaler Psykolognævnet sig tillige om kritikens betydning for psykologens arbejde i den konkrete sag.

1.3.3 Skærpet tilsyn

Psykolognævnet kan iværksætte skærpet tilsyn med en autoriseret psykolog, hvis psykologen har udvist alvorlig eller gentagen kritisabel faglig virksomhed.

Psykolognævnet har i 2017 iværksat skærpet tilsyn overfor tre psykologer.

1.3.4 Påbud

Psykolognævnet kan give et fagligt påbud til en autoriseret psykolog om ændring af den del af psykologens faglige virksomhed, der har givet grundlag for alvorlig eller gentagen kritik.

I forbindelse med en egnethedssag kan Psykolognævnet give en autoriseret psykolog et påbud om at lade sig underkaste lægelig eller anden sagkyndig undersøgelse og medvirke ved kontrolforanstaltninger.

Psykolognævnet har i 2017 ikke truffet afgørelser om påbud.

1.3.5 Fratagelse af autorisation

En autoriseret psykolog kan fratages sin autorisation, hvis psykologen antages at være til fare for andre mennesker på grund af en lidelse, der gør den pågældende uegnet til udøvelse af hvervet. Det kan desuden ske på grund af sygdom eller misbrug af rusmidler eller lignende, der medfører mangelfuld sjælstilstand eller på grund af udvist grov forsømmelighed. Autorisationen kan desuden fratages, hvis psykologen overtræder et påbud udstedt af Psykolognævnet.

Psykolognævnet kan i påtrængende tilfælde midlertidigt fratage psykologen autorisationen, hvis den fortsatte virksomhed frembyder overhængende fare.

Psykolognævnet har i 2017 ikke truffet afgørelser om fratagelse af autorisation.

1.4 Vejledende retningslinjer

Ved lovændringen 1. juli 2017 blev det indført i psykologloven, at Psykolognævnet skal offentliggøre vejledende retningslinjer for de pligter, en autoriseret psykolog skal opfylde i sit arbejde efter psykologlovens kapital 2.

Psykolognævnet offentliggjorde december 2017 vejledende retningslinjer. Her blev gældende lovgivning og Psykolognævnets praksis vedrørende psykologlovens § 12 om det faglige virke, § 14 om journalføring og opbevaring af journaler og § 16 om udfærdigelsen af erklæringer beskrevet.

Retningslinjerne offentliggøres på Psykolognævnets hjemmeside og på www.retsinformation.dk.

Retningslinjerne revideres løbende, når der sker ændringer i gældende lovgivning og praksis, og drøftes én gang årligt i nævnet.

1.5 Offentliggørelsesordning

Med lovændringen 1. juli 2017 blev der iværksat en offentliggørelsesordning, hvor Psykolognævnet fik pligt til at offentliggøre afgørelser om alvorlig kritik, fagligt påbud, iværksættelse af skærpet tilsyn samt afgørelser om fratagelse af autorisation.

Offentliggørelse af afgørelser om alvorlig kritik, skærpet tilsyn og faglige påbud, gælder for sager, der er modtaget i Psykolognævnet fra den 1. januar 2018. Der er derfor ikke offentliggjort sådanne afgørelser i 2017.

Psykologens navn skal fremgå af den offentliggjorte afgørelse. Alle andre navne, herunder stednavne, skal anonymiseres. Offentliggjorte afgørelser om alvorlig kritik, skærpet tilsyn og faglige påbud skal ligge på Psykolognævnets hjemmeside i to år regnet fra den dato, hvor afgørelsen blev truffet.

2 Statistik

2.1 Oprettede sager

I 2017 har Psykolognævnet oprettet 634 sager.

Sagsemne	Tilgang i 2017
Autorisation	407
Anerkendelse	76
Tilsyn med autoriseret psykolog	151
I alt	634

2.2 Behandlede sager

I 2017 har Psykolognævnet behandlet 545 sager

Sagsemne	Afgjorte sager
Autorisation	386
Anerkendelse	48
Tilsyn med autoriseret psykolog	111
Hovedtotal	545

Statistikken om behandlede sager vedrører alene sager, der har været under realitetsbehandling i Psykolognævnet eller Psykolognævnets sekretariat.

Et antal sager er oprettet og afsluttet uden at indgå i statistikken vedrørende behandlede sager.

Alle modtagne ansøgninger vedrørende autorisation eller anerkendelse er medtaget i statistikken. Et antal sager er henlagt uden afgørelse. Dette kan f.eks. ske, hvis en ansøger trækker sin ansøgning tilbage, når sekretariatet beder om yderligere dokumentation. Da alle sagerne har været under realitetsbehandling, er de medtaget i statistikken.

Statistikken om behandlede sager om tilsyn omfatter alene sager, hvor Psykolognævnet har truffet en afgørelse vedrørende tilsyn af en autoriseret psykolog.

Henvendelser vedrørende ikke-autoriserede psykologer eller forhold, der falder uden for Psykolognævnets kompetence, er ikke taget med i statistikken. Disse sager er afvist, og der er henvist til rette myndighed, hvis en sådan findes.

Hvis en henvendelse vedrørende en autoriseret psykolog ikke har ført til, at der skal rejses en tilsynssag vedrørende psykologen, er sagen ikke medtaget i statistikken.

Henvendelser, hvor pågældende er henvist til først at udnytte klagemuligheden ved Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, fremgår heller ikke af statistikken. I disse sager, har Psykolognævnet bedt Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn om at få en underretning om sagen udfald.

Antallet af behandlede sager i 2017 er derfor mindre end antallet af modtagne sager. Det har dog ikke medført, at antallet af verserende sager er steget tilsvarende, da et antal sager er afsluttet uden realitetsbehandling.

2.3 Verserende sager

Antallet af verserende sager	31/12 2016	31/12 2017
Anerkendelse	18	42
Autorisation	51	71
Tilsyn med autoriseret psykolog	86	94
I alt	155	207

Statistikken viser, at der er sket en stigning af verserende sager.

Antallet af sager er steget fra 155 sager ved udgangen af 2016 til 207 sager ved udgangen af 2017. Der er dermed sket en stigning på 52 sager.

Den største stigning er sket i antallet af sager om anerkendelse af udenlandske kvalifikationer. Der er i 2017 oprettet 76 sager. Til sammenligning blev der i 2016 oprettet 46 sager. Antallet af verserende sager er steget fra 18 til 42.

Der er i 2017 desuden sket en stigning af antallet af autorisationssager. Ved udgangen af 2016 havde Psykolognævnet 51 verserende i sager ved udgangen af 2017 var der 71.

Der var en mindre stigning i antallet af sager om tilsyn med psykologer fra 86 til 94. Til sammenligning kan oplyses, at der januar 2016 var 125 verserende sager vedrørende tilsyn med psykologer.

3 Autorisationer

3.1 Statistik for 2017

Sagsemne	Afgjorte sager
Meddelelse af autorisation	354
Afslag på autorisation	22
Henlagt mv.	10
Hovedtotal	386

Statistikken viser, at langt hovedparten af dem, der søger om autorisation, opfylder betingelserne herfor.

Afslagene på autorisation skyldes oftest, at pågældende ikke har færdiggjort den nødvendige praktiske uddannelse. Pågældende har f.eks. ikke haft det nødvendige antal konfrontationstimer eller har ikke haft den fornødne supervision. Når der gives et afslag med denne begrundelse, vejledes ansøgeren om muligheden for at søge på ny, når pågældende har gennemført den nødvendige praktiske uddannelse.

I enkelte sager er der givet afslag med henvisning til, at pågældende ikke er uddannet psykolog i Danmark og ikke har fået anerkendt en udenlandsk uddannelse. Et eksempel herpå er gennemgået under afsnittet om anerkendelse.

3.2 Nye regler om gebyr

Lovændringen pr. 1. juli 2017 medførte, at reglerne om betaling af gebyr for behandling af en ansøgning om autorisation blev ændret. Ansøgeren skal betale gebyret, inden ansøgningen om autorisation behandles.

Hvis betingelserne for at blive autoriseret ikke er opfyldt, betales gebyret ikke tilbage. Dette skyldes, at gebyret betales for at få behandlet ansøgningen.

3.3 Vejledning om betingelserne for autorisation

Psykolognævnet modtager dagligt henvendelser om vejledning vedrørende betingelserne for at blive autoriseret psykolog.

Sekretariatets medarbejdere vejleder i telefonen, men kan alligevel konstatere at der er mange fejl ved udfyldelsen af skemaer. Vi har derfor i 2017 iværksat tiltag for at vejlede yderligere.

Vi har i samarbejde med Dansk Psykologforening afholdt to kurser, hvor vi underviste i betingelserne for at opnå autorisation. Her blev betingelserne for at blive autoriseret psykolog gennemgået, og det blev gennemgået, hvordan ansøgningskemaerne kunne udfyldes. Kurserne var velbesøgte og spørgelysten var stor.

Vi er i 2017 desuden gået i gang med en større opdatering af Psykolognævnets hjemmeside, hvor siderne om autorisation opdateres primo 2018. I den forbindelse vil vi lave en opdatering af ansøgningsskemaet, herunder en tjekliste med punkter psykologen skal være opmærksom på ved udfyldelsen af skemaerne.

Se nærmere om betingelserne for autorisation i retningslinjer for den praktiske uddannelse, der er offentliggjort på Psykolognævnets hjemmeside.

3.4 Supervision

Efter Psykolognævnets retningslinjer skal den praktiske uddannelse være påbegyndt og gennemført efter bestået kandidateksamen og have en varighed svarende til mindst 2 års fuldtidsarbejde.

Psykologen skal have modtaget supervision på sit arbejde. Supervisionen skal være modtaget af psykologer, der er autoriseret af Psykolognævnet, og som har arbejdet som psykolog mindst 3 år efter kandidateksamen. Derudover skal supervisor have faglig kompetence inden for de områder, som vedkommende påtager sig at supervisere i.

Eksempel

En psykolog søgte om autorisation. Pågældende havde sendt dokumentation for at have deltaget i flere supervisionsforløb. En af supervisorerne var imidlertid ikke autoriseret. Ansøger oplyste, at hun ikke havde modtaget anden supervision, der kunne træde i stedet for dette supervisionsforløb. Psykolognævnet fandt, at der ikke kunne dispenseres for kravet om, supervisor skal være autoriseret psykolog. Supervisionen ved den ikke autoriserede supervisor kunne derfor ikke medregnes. Der blev givet afslag på autorisation på baggrund af, at den samlede supervision, ansøger havde modtaget, ikke opfyldte kravet til meddelelse af autorisation. Psykologen blev vejledt om at søge på ny, når tilstrækkelig supervision var gennemført.

Psykologen har efterfølgende indsendt en ny ansøgning om autorisation, hvor hun har dokumenteret yderligere gennemført supervision. Hun fik meddelt autorisation på baggrund af den nye ansøgning.

3.5 Autorisation på baggrund af mindst 20 års praktisk psykologarbejde

Efter nævnets retningslinjer fremgår det, at det er en forudsætning for at blive autoriseret som psykolog, at ansøgeren har dokumenteret den praktiske uddannelse.

Psykologer, der har haft praktisk psykologarbejde gennem en periode på mindst 20 år, kan opnå autorisation efter en konkret vurdering, uanset det ikke er muligt at fremskaffe tilstrækkelig dokumentation for uddannelsen, f.eks. på grund af supervisors død, arbejdspladsens ophør eller andre særlige forhold.

Ansøgeren skal indsende dokumentation for de dele af uddannelsen, det er muligt at få dokumenteret, samt en beskrivelse af de dele af uddannelsen, der ikke kan dokumenteres. Ud fra den foreliggende dokumentation og ansøgerens beskrivelse vurderer Psykolognævnet, om ansøgerens praktiske uddannelse kan danne grundlag for autorisation.

Eksempel

En psykolog søgte om autorisation. Psykologen var uddannet i 1980-erne og havde i en årrække været privatpraktiserende psykolog. Psykolognævnet vurderede, at ansøgeren ikke opfyldte betingelserne for autorisation. Der blev lagt vægt på, at der ikke var dokumenteret aktuel supervision inden for de seneste ti år. Der blev desuden lagt vægt på, at der ikke var dokumenteret efteruddannelse inden for de seneste ti år. Psykolognævnet vurderede, at der skulle gennemføres et aktuelt længerevarende supervisionsforløb, inden der kunne ske autorisation. Det vurderedes, at der skulle gennemføres et forløb på mindst 80 timer, hvoraf mindst 40 timer skulle modtages fra en og samme eksterne supervisor, som også var autoriseret psykolog. Psykologen blev vejledt om at søge på ny, når supervisionen var gennemført.

4 Anerkendelser

4.1 Statistik for 2017

Sagsemne	Afgjorte sager
Meddelelse af anerkendelse	27
Afslag på anerkendelse	9
Henlagt mv.	12
Hovedtotal	48

Statistikken viser, at flertallet af ansøgerne, opfylder betingelserne for at få anerkendt deres kvalifikationer.

Der gives afslag på en ansøgning om anerkendelse, hvis en ækvivalensvurdering udarbejdet af et dansk universitet viser, at den udenlandske uddannelse ikke svarer til den danske cand. psyk. uddannelse, og der ikke er dokumenteret erhvervserfaring, som Psykolognævnet vurderer, kan kompensere for manglerne ved uddannelsen.

Der kan gives en betinget anerkendelse, hvor en anerkendelse vil blive betinget af, at ansøger gennemfører en godkendt prøvetid eller egnethedsprøve. Disse sager er registreret under afslag, da der ikke kan gives en anerkendelse på det foreliggende grundlag og pågældende først kan arbejde under titlen psykolog i Danmark, når betingelserne er opfyldt. Ansøgeren vejledes om, at anerkendelse forudsætter en ny ansøgning, når betingelserne er opfyldt.

4.2 Beskyttet titel

Titlerne ”psykolog” og ”autoriseret psykolog” er beskyttede titler. Det betyder, at man kun må anvende titlerne, hvis psykologlovens betingelser herfor er opfyldt.

Man har kun ret til at betegne sig som psykolog, hvis man har bestået en kandidateksamen i psykologi (cand.psych.). Man har desuden ret til at betegne sig som psykolog, hvis man har en dermed ligestillet eksamen ved et universitet eller anden højere uddannelsesinstitution.

Derudover har man ret til at betegne sig som psykolog, hvis man har gennemført en dermed ligestillet uddannelse i udlandet, som man har fået anerkendt af Psykolognævnet.

Psykolognævnet har i 2017 modtaget ansøgninger om autorisation fra personer, der ikke har fået anerkendt deres udenlandske uddannelse.

Eksempel

En kvinde søgte om autorisation. I forbindelse med ansøgningen, kunne Psykolognævnets sekretariat konstatere, at hun ikke havde en dansk uddannelse, men i stedet havde taget en uddannelse i psykologi i udlandet. Pågældende havde ikke ansøgt om at få anerkendt uddannelsen ved Psykolognævnet.

Ansøgeren havde i forbindelse med sin ansættelse fået en udtalelse om niveauvurdering fra Cirius af hendes udenlandske uddannelse. Udtalelsen kunne ikke sidestilles med en anerkendelse fra Psykolognævnet. En niveauvurdering er en vurdering af, hvilket niveau en udenlandsk uddannelse svarer til i det danske uddannelsessystem. En udenlandsk uddannelse svarer ikke nødvendigvis indholdsmæssigt til en bestemt dansk uddannelse, selv om uddannelserne svarer til hinanden i niveau. Det fremgik da også af udtalelsen fra Cirius, at titlen psykolog er en beskyttet titel og kun må benyttes med godkendelse fra Psykolognævnet.

Der blev derfor truffet afgørelse om, at ansøger ikke opfyldte betingelserne for at blive autoriseret, da hun ikke havde bestået kandidateksamen i psykologi, psykologisk-pædagogisk kandidateksamen eller en dermed ligestillet eksamen. Hun havde heller ikke dokumenteret, at hun havde gennemgået en uddannelse i udlandet, som kan ligestilles hermed. Hun blev vejledt om at søge om anerkendelse af sine udenlandske kvalifikationer som psykolog.

4.3 Ikke mulighed for forhåndsgodkendelse

Psykolognævnet modtager henvendelser fra personer, der planlægger at tage en uddannelse i udlandet og ønsker en forhåndsgodkendelse af uddannelsen. Psykolognævnet har ikke mulighed for at foretage en sådan forhåndsgodkendelse. Dette skyldes, at spørgsmålet om, hvorvidt uddannelsen kan godkendes afhænger af en konkret vurdering af sammensætningen af fag/valgfag pågældende tager under studiet og indholdet af studieordningen. Udbuddet af valgfag og studieordningen kan ændres under uddannelsen.

5 Tilsyn

5.1 Statistik for 2017

Sagsemne	Afgjorte sager
Tilsyn, uden kritik	64
Tilsyn, med kritik	34
Tilsyn, med alvorlig kritik	10
Skærpet tilsyn	3
Hovedtotal	111

Statistikken viser, at der i over halvdelen af de behandlede sager ikke er givet kritik. Der er givet kritik i omkring en tredjedel af afgørelserne. Der er givet alvorlig kritik i cirka en tiendedel af sagerne.

Statistikken omfatter både afgørelser truffet ved mødebehandling i Psykolognævnet og afgørelser truffet som formandsafgørelser. Formanden kan træffe afgørelse i sager, hvor der er fast praksis i nævnet, og hvor der ikke er tvivl om afgørelsens resultat. Psykolognævnet orienteres om afgørelserne. Der er ikke udtalt kritik eller alvorlig kritik i afgørelser truffet af formanden.

I tre sager blev der iværksat skærpet tilsyn. Dette skete i forlængelse af, at der var behandlet en henvendelse vedrørende samme psykolog, hvor der var anledning til alvorlig kritik. Afgørelserne gennemgås nedenfor.

I Psykolognævnets vejledende retningslinjer offentliggjort i 2017, kan man læse mere om, hvad Psykolognævnet påser under behandlingen af en sag, herunder hvad der kan føre til kritik, alvorlig kritik og skærpet tilsyn.

5.2 Skærpet tilsyn

Psykolognævnet har i 2017 truffet afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn over for tre psykologer.

Afgørelsen om iværksættelse af skærpet tilsyn blev for alle tre psykologer truffet i forbindelse med behandlingen af en konkret henvendelse vedrørende en erklæring udarbejdet af psykologen. Psykolognævnet fandt, at der var grundlag for at udtale alvorlig kritik vedrørende arbejdet med den konkrete erklæring.

Psykolognævnet vurderede desuden ud fra en helhedsvurdering af den aktuelle erklæring sammenholdt med tidligere afgørelser truffet vedrørende psykologen, at der var grundlag for at iværksætte skærpet tilsyn.

Det indgik i vurderingen, at Psykolognævnet tidligere havde givet kritik og alvorlig kritik for de samme forhold, som der nu igen var grundlag for at give kritik for. Det indgik desuden i vurderingen, hvor lang tid der var gået siden, psykologen sidst havde modtaget afgørelser om alvorlig kritik og kritik.

De tre sager gennemgås neden for. Det gennemgås både, hvorfor der var grundlag for at udtale alvorlig kritik for det konkrete arbejde med erklæringen, og hvorfor betingelserne for at iværksætte skærpet tilsyn vurderedes at være opfyldt.

Sag nr. 1

Psykolognævnet behandlede en henvendelse vedrørende en børnesagkyndig undersøgelse. Der blev udtalt alvorlig kritik på baggrund af en række forhold herunder, at psykologen var gået ud over sin rolle som undersøger, havde givet konkrete anbefalinger om barnets bopæl og forældremyndighed, vurderede forhold, der lå uden for erklæringens rammer, ikke havde underbygget vurderingen af farens personlighedstype i erklæringen og erklæringen fremstod partisk over for moren.

Ved vurderingen af, at der var grundlag for at iværksætte skærpet tilsyn, lagde Psykolognævnet vægt på, at der tidligere var udtalt kritik og alvorlig kritik for flere af de samme forhold og at psykologen trods Psykolognævnets afgørelser fortsat udøvede en praksis i forbindelse med børnesagkyndige undersøgelser, der gav anledning til alvorlig kritik fra nævnet. Der var udtalt kritik og alvorlig kritik i 8 afgørelser, hvoraf der senest var udtalt alvorlig kritik to gange i 2017

Der blev iværksat skærpet tilsyn for en periode på ét år. Det skærpede tilsyn indebærer, at psykologen ved alle undersøgelsesopgaver, som psykologen påtager sig, skal sende kopi af opdraget til Psykolognævnet, inden psykologen går i gang med undersøgelsen.

Psykologen skal samtidigt også udarbejde og sende en redegørelse for, hvordan psykologen har tænkt sig at tilrettelægge undersøgelsen. Dette for at undgå, at psykologen fremover begår de samme alvorlige fejl, som Psykolognævnet tidligere gentagne gange har udtalt alvorlig kritik for.

Efter undersøgelsen er afsluttet, skal psykologen sende kopi af den færdige erklæring til Psykolognævnet.

Sag nr. 2

Psykolognævnet behandlede en henvendelse vedrørende en forældrekompetenceundersøgelse. Der blev udtalt alvorlig kritik på baggrund af en række forhold, herunder at opdraget ikke var beskrevet og ikke var journaliseret. Der manglede væsentlige oplysninger om baggrunden for undersøgelsen. Der manglende oplysninger om akter modtaget fra opdragsgiver og undersøgelsesforløbet var ikke beskrevet. Afsnittene om testning indeholdt ikke de psykologfaglige vurderinger, der lå til grund for konklusionerne. Der var ikke redegjort for metode, og konklusionerne fremstod uden den fornødne faglige tyngde. Erklæringen var ikke gennemgået med undersøgte inden overdragelsen til opdragsgiver.

Ved vurderingen af, at der var grundlag for at iværksætte skærpet tilsyn, lagde Psykolognævnet vægt på, at der var udtalt alvorlig kritik af psykologens arbejde i seks afgørelser i forbindelse med erklæringer om børnesagkyndige undersøgelser og forældrekompetenceundersøgelser siden 2011, heraf var de to seneste afgørelser truffet i 2017.

Der blev iværksat skærpet tilsyn for en periode på ét år. Det skærpede tilsyn indebærer, at psykologen ved alle undersøgelsesopgaver, som psykologen påtager sig, skal sende kopi af opdraget til Psykolognævnet, inden psykologen går i gang med undersøgelsen.

Psykologen skal samtidigt også udarbejde og sende en redegørelse for, hvordan psykologen har tænkt sig at tilrettelægge undersøgelsen. Dette for at undgå, at psykologen fremover begår de samme alvorlige fejl, som Psykolognævnet tidligere gentagne gange har udtalt alvorlig kritik for.

Efter undersøgelsen er afsluttet, skal psykologen sende kopi af den færdige erklæring til Psykolognævnet.

Sag nr. 3

Psykolognævnet behandlede en henvendelse vedrørende en forældrekompetenceundersøgelse. Undersøgelsen var udarbejdet efter anmodning fra et forældrepar, hvis fire børn var anbragt uden for hjemmet.

Psykologen havde tidligere udarbejdet en forældrekompetenceundersøgelse vedrørende samme forældrepar. Psykolognævnet traf den december 2015 afgørelse om alvorlig kritik vedrørende denne undersøgelse.

Der blev udtalt alvorlig kritik på baggrund af flere forhold, herunder at afsnittene om testning og observationer i den nye erklæring var direkte afskrift fra den tidligere erklæring. Det betød, der i erklæringen blev lagt vægt på næsten to år gamle undersøgelser og observationer. Psykologen gjorde ikke i den nye erklæring opmærksom på, at undersøgelser og observationer ikke var aktuelle. Det fremgik desuden ikke af erklæringen, hvilke akter psykologen havde haft adgang til. Det fremgik ikke hvor mange samtaler psykologen havde haft med forældrene. Psykolognævnet vurderede, at konklusionerne og vurderingerne var fagligt tyndt funderede. Psykolognævnet vurderede desuden, at der var tale om et ensidigt partsindlæg, da der alene var fundet ressourcer, men ingen vanskeligheder eller udfordringer i forældreevnen.

Ved vurderingen af, at der var grundlag for at iværksætte skærpet tilsyn, lagde Psykolognævnet vægt på, at der var udtalt alvorlig kritik i to sager vedrørende forældrekompetenceundersøgelser for samme forældrepar. Der blev desuden lagt vægt på, at psykologen på trods af, at der tidligere var udtalt alvorlig kritik vedrørende den første undersøgelse, ikke havde rettet op på sin praksis.

Der blev iværksat skærpet tilsyn for en periode på ét år. Det skærpede tilsyn indebærer, at psykologen ved alle forældrekompetenceundersøgelser, som psykologen påtager sig, skal sende kopi af opdraget til Psykolognævnet, inden psykologen går i gang med undersøgelsen.

Psykologen skal samtidigt også udarbejde og sende en redegørelse for, hvordan psykologen har tænkt sig at tilrettelægge undersøgelsen. Dette for at undgå, at psykologen fremover begår de samme alvorlige fejl, som Psykolognævnet tidligere gentagne gange har udtalt alvorlig kritik for.

Efter undersøgelsen er afsluttet, skal psykologen sende kopi af den færdige erklæring til Psykolognævnet.

5.3 Alvorlig kritik

Psykolognævnet har 2017 udtalt alvorlig kritik i 10 afgørelser.

I de tre sager, vurderedes der samtidigt at være behov for iværksættelse af skærpet tilsyn. Se gennemgangen af afgørelserne ovenfor.

Når der udtales alvorligt kritik skyldes det oftest, at psykologen har lavet flere alvorlige fejl og der gives ofte kritik både for manglende omhu og for manglende uhildethed. Nedenfor er givet to eksempler på sager, der har medført alvorlig kritik.

Sag nr. 1

Der blev udtalt alvorlig kritik af en psykolog for manglende omhu ved udfærdigelsen af en børnesagkyndig undersøgelse. Ved vurderingen blev der blandt andet lagt vægt på, at manglede oplysninger om præmisserne for undersøgelsen og den kliniske vurdering. Der manglede desuden oplysninger om barnets forhold og behov, og der manglende oversigt over relevante sagsakter modtaget fra Statsforvaltningen. Uden alle disse oplysninger var det ikke muligt at vurdere samarbejdet og konflikten mellem forældrene.

Der blev desuden udtalt kritik for manglende uhildethed. Psykologen havde ikke begrundet, hvorfor der var gennemført et forskelligt antal observationer af samspil mellem barnet og forældrene. Psykologen foretog konklusioner vedrørende faren på baggrund af samtalerne, men foretog ikke konklusioner vedrørende moren på baggrund af observationerne. De uens forhold gav i undersøgelse et større fokus på faren og fik erklæringen til at fremstå negativ i forhold til ham.

Sag nr. 2

Der blev udtalt alvor kritik af en psykolog for manglende omhu og manglende uhildethed i forbindelse med udfærdigelsen af en forældrekompetenceundersøgelse. Det indgik i vurderingen heraf blandt andet, at konklusionerne om, at undersøgte ikke aktuelt var i misbrug, og at en hjemgivelse af barnet ville bringe undersøgte ud af sin depression, ikke fremstod underbyggede af sagens oplysninger. Det indgik desuden i vurderingen, at psykologen havde foretaget vurderinger af personer, som ikke var omfattet af sagens opdrag, og dermed heller ikke var klar over, at de blev undersøgt og vurderet. Det indgik desuden, at der var foretaget konkrete anbefalinger om hjemgivelse af barnet, hvilket faldt ud for rammerne for opdraget. Der blev også givet kritik for, at psykologen havde grebet ind i samværsobservationer i forhold til, hvordan undersøgte skulle forholde sig til plejemoren.

6 Partsstatus

Ombudsmanden har i 2017 modtaget klager over Psykolognævnet vedrørende partsstatus.

Eksempel

En kvinde sendte en henvendelse til Psykolognævnet vedrørende en psykolog. I henvendelsen oplyste hun, at psykologen i en børnesagkyndig undersøgelse vedrørende kvindens datter ikke havde udført sit arbejde med omhu og samvittighedsfuldhed. Psykolognævnet kvitterede for henvendelsen og vejledte om, at pågældende ikke var part i sagen. Det betød, at hun ikke ville blive orienteret vedrørende sagens udfald. Pågældende klagede til Ombudsmanden.

Folketingets Ombudsmand afviste at rejse en sag og henviste til samme forhold som Psykolognævnet. Der blev lagt vægt på, at Psykolognævnet fører tilsyn med faglig virksomhed, der udøves af autoriserede psykologer og med autoriserede psykologers egnethed til udøvelse af erhvervet. Psykolognævnet kan som led i tilsynet optage sager til behandling som følge af en konkret henvendelse om en autoriseret psykologs virksomhed, hvis nævnet finder, at der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Folketingets Ombudsmand henviste desuden til, at det fremgik af lovforslag nr. L 52, om ændring af psykologloven, at borgeren, som henvender sig til Psykolognævnet, ikke tillægges partsstatus, da der er tale om en tilsynssag.

På denne baggrund fandt Folketingets Ombudsmand, at der ikke var udsigt til, at han ville kunne hjælpe pågældende vedrørende spørgsmålet om partsstatus.